

V 9
1648

QK. 216. 7.

Vg
1648

INDEX

CINGLIANO
RVM QVORVNDAM ERRO
rum, in Catechesi Vitebergensi noua
comprehensorum.

ANNOTATVS.

A

MINISTRIS ECCLESIAE
Hallenensis in Saxonia.

Anno Christi.
1571.

~~Handwritten text~~ noch nicht
pl. des 16.

ANNO. 1571.

INDEX CINGLIA

NORVM QVORVNDAM ERRORVM,
qui in Catechesi VVitebergensi noua
continentur.

Atechismus recens Witebergæ e-
ditus, impia dogmata Cinglianorum
continet, & probat, id quod in sequen-
tibus articulis deprehendi potest.

I. In quaestione, qua ratione copula-
tæ sint duæ in Christo naturæ, Cateche-
tæ planè omittunt exaltationem huma-
næ naturæ. Non enim volunt in diuis-
nam gloriam & celsitudinem, assum-
ptam esse carnem Christi. Hoc nihil aliud est, quam negare car-
nem assumptam esse in Deum. Ita Catechitæ noui, tantum vos-
cabulum vnionis personalis retinēt ipsam autē vnionē humanę
naturę cum Deo, quantū in ipsis est, tollūt, & sic de incarnatio-
ne Filij Dei nō rectè sentiunt. Cæterū de humana natura Chri-
sti sentiunt & dicunt, quòd diuinitas eā gestet, sustentet, foueat;
quę sunt communia omnium hominum maximè fidelium. Sic
Cingliani Christo homini nihil amplius tribuunt, quàm alijs
sanctis. Hic error impius est & blasphemus in Christum.

II. In quaestione quomodo Christus sit Mediator, dicunt
quod interpellare & ubiq; adesse Ecclesiæ, tribuatur quidem
toti personæ Christi (videlicet verbaliter) sed sit naturæ diuinę
& omnipotentis. Hoc Cinglianorum dogma est, quo ponunt
in cælo Christum in vtracq; natura, in terra autem tantum in di-
uina natura. Sic illi personam Christi diuidunt secundum loca,
& gloriam Mediatori debitam, quod interpellet pro Ecclesia,
ab homine Christo auferunt; sic & adorationem illi detrahunt,
& præ-

& praesentiam carnis Christi in coena sacra tollunt. Atq; hoc est fundamentum omnis erroris Cinglianorum, quem sic insul-
lant animis Catechetæ VVitebergenses.

III. In articulo Fidei de ascensione Christi ad coelos, vr-
gent Catechetæ corporalem locationem Corporis Christi in
certo coeli loco: quæ locatio non docetur in Corpore doctrinae
Philippi. Sic deprauant & locum Petri Actor. 3. & pro his ver-
bis ἔρανον δέξαται coelum capere, ipsi fingunt cum suo Beza
ἔρανον δὲ ἐν οὐρανῷ capere: & sic Dominum coeli coelo subijci-
unt. Est autem dogma proprium Cinglianorum, quo volunt
tollere Maiestatem, in quam assumpta est caro Christi, quam
& Theologi VVitebergenses negant, vt in Disputatione eos-
rum contra veram communicationem Idiomatum apparet. Et
Cingliani ex locatione Christi in coelo, etiam praesentiam cor-
poris & sanguinis Christi in Sacramento euertere conantur.
Sed fundamentum dogmatis eorum, quod Christus corpore
suo alligetur ad locum: & consequentia, quod non sit nec posse
esse praesens in sacra coena corpore & sanguine suo, impia &
blasphema est.

IIII. In articulo de sessione Christi ad dexteram Patris, ta-
cent, quod exaltatio ad regnum & Sacerdotium, respiciat ad
humanam naturam. Diuinitas enim non exaltatur. De huma-
na autem Christi natura dicunt, quod ea in glorificatione acces-
perit dona seu ornamenta seu praerogatiuas praeter omnibus crea-
turis. Sic humanam naturam assumptam a Filio Dei, euehunt
quidem supra creaturas, sed in Deum non euehunt. Inde ap-
paret, quam vilem habeant assumptionem carnis, quod Verbum
caro factum, in quo omnes pij sciunt esse summum mysterium
religionis Christianae, & assumptionem credunt esse talem, quae
Deum faciat hominem, & hominem Deum, vt Augustinus di-
cit. Sed hi errores gloriae Christi detrahentes, omnes in Cinglia-
nismo continentur, ad quem non abscurè accedunt Theologi
VVitebergenses in sua Catechesi noua.

V. De Sacramentis Anabaptistæ & Sacramentarij sentiunt
quod per

quòd per ea tantum signentur res spirituales, non autem re ip-
sa per ea nobis donentur, videlicet gratia Christi & salus per
Christum parta. Et Catechetæ nouitij manent in illis terminis,
quòd Sacramenta sint ritus, signa, testificationes, testimonia, pi-
gnora: & quanquam etiam dicunt afferri & exhiberi in ijs bene-
ficia Christi, tamen glossam addunt, quòd exhiberi, tantum ac-
cipiant pro testificari, non pro reali exhibitione. Hic error An-
abaptistas & Cinglianos omnes dementat, vt Baptismum &
Coenam Domini tantum habeant pro signis & representationi-
bus mūdationis & Viuificationis spiritualis: vt in Catechismo
Heydelbergensi expressè docetur. Sic principalis vsus Sacra-
mentorum, donatio scilicet meriti Christi, per hos Catechistas
negatur & tollitur, vt in sequentibus magis conspicietur.

DE BAPTISMO.

VI. In doctrina de principali vsu Baptismi tantum dicunt
Catechetæ noui, quod Baptismus sit testificatio, nos reconcilia-
ri Deo. Nihil autem dicunt, quod Baptismus sit medium, per
quod donetur reconciliatio & liberatio à peccato. Anabaptistæ
enim & Cingliani nolunt per lauacrum aquæ donari nobis res-
conciliationem cum Deo, iustitiam Christi & vitam: sed vo-
lunt, quòd Baptismus aquæ sit tantum representatio seu figura-
tio mundationis internæ, vt Calvinus loquitur & Heydelber-
genses Catechetæ.

Hic error tollit efficaciam Baptismi, & pro re, quæ creden-
tibus donatur, videlicet remissione peccatorum, & gratia Chri-
sti & salute, tantum figuram & nudam significationem suppos-
nit. Verba Lutheri in Catechismo paruo efficacissima sunt:
Was nützet oder wircket die Tauffe? Antwort. Sie wircket verge-
bung der Sünden/ sie erlöset vom Tode vnd Teuffel/ vnd gibt die ewi-
ge Seligkeit allen die es glauben: wie die wort vnd verheißung
Gottes lauten. Hæc verba Lutheri ex ipsis promissionibus di-
uinis desumpta sunt, & opposita Anabaptistis & omnibus fana-
ticis, qui de vsu & efficacia Baptismi non rectè docent. Sed ec-
ce noui Catechetæ VVitebergenses, ea verba Lutheri de indu-
stria exclus

stria excludunt in Catechesi noua, & rem ipsam videlicet exhibitionem realem beneficiorum Christi per Baptismum, non volunt docere cum Luthero, dum exhibere interpretantur protestificari: quasi testificationes Dei non essent exhibitiones reales in Baptismo, qui aqua & verbo peragitur per ministrum Ecclesiae. Error detestandus est ex actione Christi, recipientis nos vere, facere tantum signum actionis, figuram & representationem: quasi salus non in Baptismo detur credentibus, sed tantum signetur: quasi aliunde salus expectanda sit &c.

DE COENA DOMINI.

VII. De Coena Domini planissimis, & ad confutandos Cinglianos efficacissimis verbis loquitur Lutherus in paruo suo Catechismo: Das Sacrament des Altars ist der ware Leib vñ Blut vnser Herzen Jhesu Christi / vnter dem Brot vnd Wein / vns Christen zu essen vnd zu trincken von Christo selbs eingesetzt. Sed ecce haec quoque verba excludunt e suo Catechismo nouitij Catechetæ, & rem simul ipsam reijciunt.

I. Nihil enim docere volunt in tota Catechesi sua, de praesentia corporis & sanguinis Christi in coena sacra.

II. Nihil quicquam docent, quod distributio panis & vini, sit vera distributio corporis & sanguinis Iesu Christi.

III. Nihil docent de eo, quod communicantes ore accipiant panem & corpus Christi, Vinum & sanguinem Christi: quasi ignorent quod oris sumptio in coena sit medium communicationis Spiritualis per fidem iuxta verbum Christi: hoc facite in mei commemorationem: aut quasi ignorent, quod sublato medio fides quoque tollatur.

IIII. Nihil dicere volunt Catechetæ, quod verba Christi, hoc est corpus meum &c. sine glossa accipienda sint, vt sonant.

V. In quaestione etiam, de manducatione & bibitione indigna, prorsus tacent, quod per eam non euertatur veritas verborum Christi, Accipite comedite, hoc est corpus meum: Item, bibite, hic est sanguis meus. Atqui haec sunt substantialia in doctrina de Sacramento coenae Domini: & sciunt Catechetæ, quod

quod Sacramentarij illa omnia impiè perueniant. Hæc quia consultò prætereunt Catechetæ VVitebergenses, manifestum est, quod veritatem de Christi Sacramento docere nolint, & à Lutheri Catechismo recedant, & Sacramentarios iustificent potius, quàm arguant. Saltem autem dicunt, Filium Dei adesse in sumptione: id & Cingliani dicunt: sed intelligunt secundum diuinam naturam. Item inculcant, quod sumptio testetur &c. quod sit pignus. Quia hoc volunt & dicunt Cingliani. Retinēt autem, sed tantum ad speciem, verba Pauli 1. Cor. 10. de communicatione corporis: sed ea cum Cinglianis torquent in alienum sensum. Paulus dicit, quod panis, quem frangimus, sit cōmunicatio corporis Christi: quod videlicet cum pane exhibeatur & accipiatur corpus Domini: Idem dicit de calice. Et Paulus vult, præsepter distribui & ore sumi corpus & sanguinem Christi, cum Pane & Vino: quia coniungit panem & corpus Christi, poculum & sanguinem Christi per vocabulum communicationis.

Hæc est Pauli sententia conueniens cum verbis Christi hoc est corpus meum. Sed Cingliani & Christi & Pauli verba planè inuertunt. Panem enim & corpus distrahunt: quia corpus Domini in cœlo locant, communicationem nullam cum pane, sed tantum spirituales volunt. Si Paulus tantum vellet spirituales communicationem exclusa corporali, & sentiret esse corpus Christi locatum in cœlo absens à pane, non diceret panem esse communicationem corporis Christi. Si vellet sanguinem abesse à poculo, Non diceret calicem esse communicationem sanguinis Christi, nec de corpore & sanguine Christi distinctè diceret, &c. Sic manifestum est, fanaticos abuti verbis Pauli, & ea torquere in suum sensum insigni sacrilegio. Sed Deus non irridetur.

VIII. In quæstione, quibus modis profanetur Cœna Domini, manifestè arguunt profanationes apud Papistas: sed Sacramentarios non nominant, & profanationes eorum tacent: quasi non sit profanatio peruertere verba Christi: Accipite comedite

medite, hoc est corpus meum: & presentiam corporis & sanguinis Christi, eiusque distributionem & sumptionem negare. Ita parcent Catechetae Cingliani, & satis ostendunt, se ipsorum impia dogmata non improbare. Arguunt autem, ut profanatores eos, qui negant sumptionem panis & vini esse communicationem corporis & sanguinis Christi. Hanc accusationem Cingliani non agnoscunt: quia spirituales communicationem corporis & sanguinis Christi docent, & signari eam per sumptionem Panis & Vini valde contendunt. Sed hanc peruersionem Testamenti Christi & impiam signationem, facile tacent VVitebergenses. Item arguunt & eos, qui Sacramenta dicunt esse nuda signa & vacua Symbola. Hanc quoque accusationem Cingliani a se deriuant: quia dicunt, Sacramenta esse representantia & testificantia signa non inania. Et si autem in rei veritate coenam Domini tantum habent pro signo communicationis spiritualis corporis & sanguinis Christi, in coelo contenti: tamen verbis palliant errorem, & vacua Symbola nominare nolunt, quasi Iudas non neget Christum, qui verbis dicit: Aue Rabi. Et vilitatum est Fanaticis aliud dicere, & aliud facere: & Spiritus Sacramentarius semper tegit & palliat verbis impietatem. Sed qui habet aures ad audiendum, audiat, & non abeat in consilium impiorum, quia Deus vindicabit adulterantes verbum Christi.

Amen.

79 1648 M

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

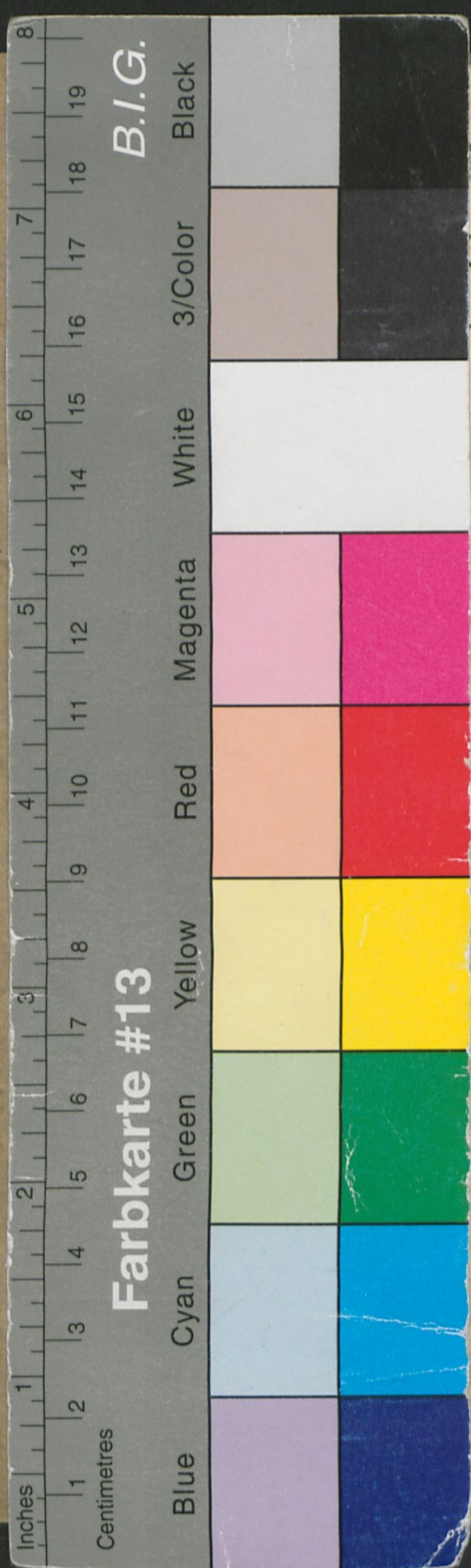
M

ULB Halle
004 839 315

3

16. 216. 7.

Vg
1648

INDEX

INGLIANO
VM QVOR VNDAM ERRO
rum, in Catechesi Vitebergensi noua
comprehensorum.

ANNOTATVS.

A

MINISTRIS ECCLESIAE
Hallenensis in Saxonia.

Anno Christi.
1571.

Handwritten note:
~~...~~ nach ...
pl. ...

